

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nervi Sine Mole: h. e. Controversiarvm Roberti Bellarmini
S. Rom. Ecclesiae Cardinalis Eminentissimi Compendium,
à cavillis & imposturis Guilielmi Amesij ... Vindicatum**

Erbermann, Veit

Herbipoli, 1661

Cap. V. Solvuntur Obiectiones contra V. & VII. Assertionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9498

CAPVT QVINTVM.

Solvuntur specialiter Objectiones contra quintam & septimam Propositionem.

I. Scriptura testatur quosdam homines à DEO excari & indurari. Sic est, quid hinc inferitur? Ergo non datur illis aliquando gratia sufficiens ad resurgendum, saltem remota, ut possint salvari, si feriant velint, nego sequel. Ergo non datur illis quovis momento, concedo; uti & si post gravem lapsum non supervivant pro aliquo notabili tempore. Pro nobis aperte stat illud 2. Pet. 3. *patienter agit DEUS propter vos, nolens aliquem perire, sed omnes ad penitentiam reverti.* Et S. Prosper ad Obj. 25. *nemini DEVS correctionis adimit viam, nec quenuquam boni possibilitatem despoliat.* Sed Replicat Amesius, *Iuxta Bell. 1. 2. de amiss. gr. c. 14. obcoecatio & obduratio est, qua fit ut homo iusto DEI judicio peccata præterita punientis, ita destituatur auxilio divino, ut non possit moraliter non cadere: quomodo ergo potest induratus, dum talis manet, sufficiens auxilium habere ad duritiam repellendam?* Sed mox sequitur apud Bell. solutio huius dubii in 3. Observatione, scil. hanc impotentiam, qua homo excoecatus vel obduratus non potest videre quod videndum est, non esse absolutam, sed ex hypothesi. Nam licet homo, dum est coecus & obduratus, non possit cernere & cedere: tamen absolute potest, quia potest cum DEI gratia remove re coecitatem & obdurationem, quibus remotis cernere poterit & cedere. Nunquam enim DEVS ita destituit, quin saltem juvet ad impetrandam gratiam, & vires, quibus obduratio tolli possit, quando tenetur homo converti ad fidem vel iustitiam, & nisi faciat peccet. Proinde qui non potest facere quod debet, sua culpa non potest, & ideo

Cap. 5.
ideo peccare
petraret.
induratio
rerum ne
firma: F
& misericor
tur suffici
misericor
corde res
sequitur

II.
omnes gent
si virtute
ficientis
poribus
men ideo
providen
go non m
que legen
sine testimo
postolus
si fuerunt
secundum
suam. (u
omni aux
Manifest
DEVM
qui non c
DEO qu
III.

cante? At
in omnibu
Resp. H
& immed
auxilium
de Verita
Siqui in
relyr in a

ideo peccat; quia si peteret auxilium, unque impetraret. Instat adhuc Amelius: *Misericordia & induratio inter se opponuntur, ita ut ex uno affirmato, alterum negetur. Rom. 9. 18. Consequentia igitur esse firma: Hic homo est induratus. Ergo est auxilii gratia & misericordia destitutus.* Resp. Induratio opponitur sufficienti omni misericordiae, nego; magnæ illi misericordiae, congruæ & efficaci, quæ à nullo duro corde respuitur, concedo assumptum; unde non sequitur universaliter Amelii Illatum.

II. Actor. 14. 16. & 17. 31. *DEVS dimisit omnes gentes ingredi vias suas.* At quomodo hinc nisi virtute *Quodlibeticæ* infertur negatio gratiæ sufficientis? Etsi enim non ita largiter antiquis temporibus ut postea fluxit *DEI* gratia; nunquam tamen ideo ea mensura gratiæ defuit, quæ divinæ providentiæ sufficiens & necessaria visa sit. Etsi ergo non miserit ad eos Patriarchas & Prophetas, neque legem scriptam dederit, uti Iudæis: tamen non sine testimonio semetipsum reliquit, ut ibid. testatur Apostolus, ideoque *inexcusabiles* ait eos Rom. 1. Certè si fuerunt *inexcusabiles*, quod *DEVM* non glorificaverint secundum notitiam, neque etiam secundum potentiam suam, (ut fatetur Amelius,) non potuerunt carere omni auxilio ad resurgendum à peccatis sufficiente. Manifestum est enim, eum minime glorificare *DEVM* secundum notitiam & potentiam suam, qui non conatur resurgere à peccatis, & reconciliari *DEO* quem unice peccando offendit.

III. Rom. 10. 14. *Quomodo credent sine prædicante? At multis non est prædicatum Evangelium. Ergo in omnibus non datur sufficiens ad salutem auxilium.* Resp. Hinc rectè negatur illis gentibus proximum & immediatum, non verò mediatum & remotum auxilium sufficiens. Vnde cum S. Thoma q. 14. de Veritate art. 11. communiter dicunt Theologi: *Siquis in sylvis nutritus ductum rationis naturalis sequeretur in appetitu boni, & fuga mali, certissime credendum*

Eccc

est.

est, quod DEVS ei, vel per internam inspirationem revelaret mysteria, vel ad eum prædicatorem dirigeret. Hoc potest accipiendum est de iis infidelibus adultis, qui rationis pollent: nam de innumeris barbaris, quæ brutis pecudibus quàm hominibus sunt similiores, sufficiens gratia propriè non datur magis quàm infantibus; unde de utrisque pariratione statuedum videtur. Certè de utrisque probabiliter dici posse, quod careant gratia sufficiente etiam remotis multis contendit contra Suarem & alios plerosque Franc. Macedus in *Scrinio S. Augustini* cap. XI. Si quicquid de his sit, de adultis rationis usu polletibus procedit Bellarmini & communis responsio, quòd facientibus iis quod in se est (independentem non ab omni gratia, sed à gratia Theologica strictè dicta & supernaturali) DEVS non denegat gratiam. Quomodo autem hinc non videantur bona opera naturalia mereri de congruo Gratiam supernaturalem adeoque Iustificationem, (quod non posset sine periculo Semipelagianismi admitti, cum faceret Gratiam quasi pedisequam Naturæ) id varii variè explicant in Tract. de Gratia. Placet explicatio hæc præ aliis, quæ ait, Si post peccatum orig. natura humana non fuisset redempta, debuerant homines habere vires saltem physicas ad vitandam pœnam sensûs æternam, imò verisimile est, quòd ex DEI misericordia habuissent etiam vires morales. Si ergo fecissent multa bona opera naturalia, utique per ea meruissent, ut DEVS saluaret illis vitam, atque ita eos auferret periculo committendi peccatum mortale, & sic vitæ currendi pœnam sensûs æternam. At postquam Christus obtinuit iterum elevati Naturam ad statum supernaturalem, conjuncta fuit (ex lege DEI extrinseca, sed infallibili) vitatio Inferni in adultis cum consecutione visionis divinæ: & quoniam

ita natura
possunt e
um bene
ter nocen
darentur
quis in
nem infe
gratiam
Inferni q
titudine.
tum cu
tatem, q
um in o
enim pri
gruum si
nus hum
datur in
rito nost
non vult
seligat p
operant
sed quia
liores q
ex sua
privatis
liùs mor
connubi
ta illa li
agat Re
tum.

IV
Pater tr
dicit à p
si qui
quia na

ita naturalia non extenduntur ad hanc, ideo neque possunt extendi ad illam. At Christus noluit, suum beneficium per accidens aliquibus inculpabiliter nocere, ideoque impetravit à DEO, ut quoties darentur ea opera bona naturalia, per quæ posset quis in natura lapsa non elevata mereri vitationem inferni, DEVS ex merito ipsius Christi daret gratiam sufficientem ad obtinendam vitationem Inferni quamvis connexam cum supernaturali beatitudine. Et sic commodè intelligitur illud pactum cum Christo initum per aliquam congruitatem, quæ non includat ullum meritum congruum in ordine ad præmium supernaturale. Illa enim prior congruitas in eo sita est, 1. quòd congruum sit DEO uti sua liberalitate, elevando genus humanum ad maximum bonum; & hæc fundatur in ipsa bonitate DEI, nullatenus verò in merito nostro. 2. quòd congruum sit DEO, ut quando non vult omnes proximè elevare ad tale bonum, seligat potius illos, qui secundum suas vires melius operantur; non quia id ipsi mereantur positivè, sed quia congruum est DEO seligere potius meliores quàm minùs bonos. Sicut si Rex vellet ex sua humanitate ducere uxorem aliquam ex privatis subditis; congruum esset, ut eligeret melius moratam; non quia virgo illa per tales mores connubium regium meruisset, sed quia supposita illa liberalitate decretà in genere, prudenter agat Rex si meliorem seligat ex eo ordine subditorum.

IV. Ioan. 6. 44. Nemo potest venire nisi Pater traxerit eum: & omnis qui audivit & didicit à Patre, ad me venit. *Nemo potest venire, nisi qui trahitur. Non autem trahuntur omnes, quia non veniunt omnes. Ergo non possunt omnes venire.*

Eccc 2

venire. Resp. 1. Minor est falsa de tractatione inchoata & sufficiente, ut absolute posset qui audire discere à Patre; de tractatione completa, seu per tractatione congrua & efficaci conceditur. Resp. 2. absolute loquendo, verba illa Christi verius & aptius de posteriore hac pertractatione congrua & efficaci accipiuntur, quæ scilicet ita suadet, ut per suadeat. Dicitur autem non posse venire, qui non trahitur ita per gratiam efficacem, non quod absolute non possit, sed quia infallibiliter non venit, sicut etiam contra qui trahitur, potest absolute non venire, tamen infallibiliter venit. Infer hinc Amesius: Ergo iuxta Bell. absolute potest in credendo in Christum, qui non trahitur à Patre, non docetur à Deo, non audit & discit, vel cui non est datum à Patre. Resp. Omnino potest credere, qui coëptus est trahi, & addit à Patre per gratiam prævenientem & excitantem, adeoque habuit auxilium sufficiens, ut quod reliquum est ad hoc ut pertrahatur & discat, orando & cooperando dicat cum illa Cant. Trahe me &c. Sic Act. 17. sufficientem gratiam habebant omnes qui in Arcopago Paulum audierant differenter de Christo & resurrectione mortuorum. Sed quidam quidem irridebant; quidam verò dixerunt; audiemus te de hoc iterum; Quidam verò viri adherentes ei, crediderunt &c. Itaque ly nemo potest, in illis Domini verbis, intelligenda sunt de potentia non antecedente, sed consequente, uti illa ejusdem Evangelistæ cap. XII. v. 39. non poterant credere. Quis autem dubitet, Iudæos illos coram quibus tanta signa Christus fecisse dicitur ibid. v. 37. non credendo gravissimo Infidelitatis scelere se obstrinxisse, adeoque habuisse potentiam antecedentem & auxilium sufficiens ad credendum? Quorsum enim Dominus illis prædicaret, signa tot & tanta coram eis faceret, hortaretur eos ad fidem, reprehenderet & inexcusabiles diceret, si non dedisset eis auxilium, quod possent credere?

LIBER

LIB

LIB

CA

Amesius.
re, ut de ca
curata, ne
defendi, sic
tio lib. arb.
ipse faterur
tiii, si qu
electio f
tionis. I
niamam,
suam Lu
fingeren
ra est. C
ram elec
vner & i